

11. SINIF

COĞRAFYA

SORU BANKASI

Kullanım Kılavuzu için
Karekodu Okut

YAYIN DENİZİ OPTİK DEĞERLENDİRME İLE
TÜRKİYE VE İL GENELİ NET
SIRALAMANI GÖR

- YAYINEVİNE AİT KİTAPLAR
- ÖRNEK PDF'LER
- AKILLI TAHTA UYGULAMALARI
(PARDUS İLE UYUMLUDUR.)
- VIDEO SORU ÇÖZÜMLERİ
- MOBİL UYGULAMALAR
- LİSE DESTEK ÖĞRENCİ
UYGULAMASI

Karekodu Okut
Uygulamayı
İndir.

DijitalSet
DİJİTAL EĞİTİM SETİ
www.dijitalset.com

● Sanal Sınıf Entegrasyonu

ZOOM ile kurumların ders
işlemelerini sağlar.
Ders tekrarlarını izleme imkânı verir.

● Soru Havuzu

● Mobil Öğretmen ve

Öğrenci Uygulamaları

Ödevlendirme sistemi
İçeriklere erişim
Raporlama

● İdari Hizmetler

Sanal sınıf
SMS ile duyuru
Gelişim raporları

● Erişilebilirlik

Tarayıcı aracılığıyla erişim

Google play

App Store

YAYIN DENİZİ VIDEO ÇÖZÜM
UYGULAMASINI İNDİREREK,
www.yayindenizi.com.tr
ADRESİNİ ZİYARET EDEREK
VIDEO ÇÖZÜMLERE ULAŞABİLİRSİNİZ.

Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.
Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayınlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayınlanması ve depolanması yasaktır.

 yd_yayindenizi

 yd_yayindenizi

 Yayın Denizi

Mobil uygulama
Yayın Denizi Eğitim

YAYIN DENİZİ EĞİTİM

www.yayindenizi.com.tr

yayindenizi@isler.com.tr

0549 839 68 49

01-0721-02-2000Ö - 6000B / 43
ISBN: 978-605-197-345-6

ÖN SÖZ

Eğitimin çeşitlendiği ve bir yarışa dönüştürüldüğü günümüzde bu yarışın içinde, dahası ön saflarında olmak, doğru kaynaklara sahip olmayı gerektiriyor. Kitabın yayına hazırlık sürecinde; MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın 2018 yılı son değişikliklerine göre belirtilen kazanımlar esas alınmıştır. Kitabımız ünitelerin en alt konularına varıncaya kadar hücreleme anlayışına sıkı sıkıya bağlıdır. Kitapta mutlaka her bir kazanıma yönelik soru yer almıştır. Bunun dışında öğretmen ve öğrencilere yardımcı olması amacıyla her ünite için:

- Kavram haritaları
- Kavramlar
- Etkinlikler
- Yazılıya yönelik açık uçlu sorular
- Doğru yanlış soruları
- Eşleştirme soruları
- Her ünite sonrası Ünite Tekrar Testi
- I. ve II. Dönem konularını kapsayan dönem tarama testleri hazırlanmıştır.

Kitabımız sadece bir soru bankası niteliğinde değildir. Aynı zamanda kavram haritaları ve kavramlar ile konu özetlemesi de yapılmış, ünite tekrar testleri ile üniteyi tekrar etme fırsatı sağlanmıştır. Kitaptaki tüm soruların video çözümü yapılmıştır. Öğrencilerimiz bu anlamda kitabımızdan hem okul başarılarını yükseltmek hem de YKS'ye en güzel ve verimli biçimde hazırlanmak için yararlanabilirler. En büyük mutluluğumuz eserimizin sizlere yararlı olduğunu görmek olacaktır. Kitapla ilgili öneri, istek ve düşünceleriniz bizim için çok önemlidir.

Kitapla ilgili öneri, istek ve düşüncelerinizi aşağıdaki mail adreslerine iletebilirsiniz.

İsmail ÜNALDI	unaldiismail@gmail.com
Eyyup ALTAY	eyyupaltay@gmail.com
Deniz DEMİRCİ	ada_nehri@hotmail.com

Kitabımızı Tanıyalım

Akıllı Tahta

www.ydakilitahta.com

adresinden akıllı tahta uygulamasına ulaşabilirsiniz.

Optik Okuma

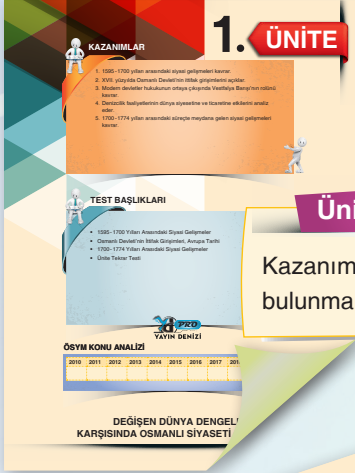

Deneme sınavlarının arkasında bulunan optiğin okutulmasını sağlayan uygulamadır.

Video Çözüm

Testlerdeki video çözümlere ulaşmamızı sağlayan uygulamadır.

Ünite Kapağı

Kazanımlar ve Test Başlıkları bulunmaktadır.

Kavram Haritası

Ünitenin özeti niteliğindedir. Konunun daha iyi anlaşılması ve kavram kargaşasının giderilmesi için tablo hâlinde verilmiştir.

Kavram Sözlüğü

Üniteye ait bilinmesi gereken kavramları içermektedir.

SAYFA SAYISI
208

SORU SAYISI
756

ETKİNLİK SAYISI
44

TEST SAYISI
60

TEST 1

Testler

Konu testleri hücreleme yöntemine göre en alt başlıklara indirgenerek hazırlanmıştır. Cevap anahtarları testlerin altında yer almaktadır. Tamamı video çözümlüdür. Öğretmeyi amaçlamıştır. Her tip soru modelini görmeni sağlayacaktır.

TEST 1

Üniteye Genel Bakış

Genel tekrar niteliğindedir. Birkaç kazanımı birleştiren sorulardan oluşmaktadır. Algı, yorum ve mantık gerektiren soru tiplerinden oluşmuştur.

1. ÜNİTE

Beceri Temelli Sorular

Zihinsel beceri gerektiren, akıl yürütmeyi sağlayan, yorumlama yeteneğini geliştiren, düşünce becerisi kazandıran soruları içermektedir.

1. ÜNİTE

Kavramları Kullanalım

Etkinliklerin yer aldığı bu alanda üniteye ait kavramların doğru algılanması ve kullanılması amaçlanmıştır. Etkinliklerin cevapları kitabın arkasında verilmiştir.

1. ÜNİTE

Yazılıya Girme Zamanı

Bu bölümde yazılıda çıkma ihtimali olan soru örnekleri yer almaktadır. Cevapları kitabın arkasında verilmiştir.

1. ARA DÖNEM DENEME SINAVI

1. ARA DÖNEM DENEME SINAVI

Etkinliklerin yer aldığı bu alanda üniteye ait kavramların doğru algılanması ve kullanılması amaçlanmıştır. Etkinliklerin cevapları kitabın arkasında verilmiştir.

Bu deneme 8 sorudan oluşmaktadır. 10 dakikada çözmenizi tavsiye ediyoruz.

4 adet deneme sınavı (I. Ara Dönem, Yarıyıl, II. Ara Dönem, Yıl Sonu) yer almaktadır. Sarmal bir yapıya sahiptir. Optik okuma özelliği ile Türkiye ve il genelini netlerinizi kıyaslayabilirsiniz.

ÇALIŞMA PLANI YAPALIM

NEREDE?

ÇALIŞMA PLANI YAPARKEN BU SORULARI DİKKATE ALINIZ!

Hangi ders, hangi gün?

NE ZAMAN?

Konu öğrenme ve tekrar ne zaman?

Soru çözümü ve ödevler ne zaman?

NASIL?

Deneme sınavları ne zaman?

Aksayan çalışmalar hangi gün ve ne zaman çalışılmalı?

Ders dışı hangi etkinlikler ne zaman yapılmalı?

Tatil günü hangi gün?

Her şey ne kadar karışık görünse de;

- ✓ Gerçekleştirilebilecek bir hedefin varsa,
- ✓ Hedefe ulaşmayı amaç edindiysen,
- ✓ Soru çözerek deneyim kazanıyorsan,
- ✓ Konuları birbiri ile ilişkilendirebiliyorsan,
- ✓ Sınav uygulayarak bilgilerini sık sık kontrol ediyorsan,
- ✓ Kendine güveniyorsan

İşler iyi gidecek demektir.

İYİ NOT ALMAK, HER ŞEYİ YAZMAK DEMEK DEĞİLDİR!

İyi not almak; kendi cümlelerini kurmak, şekille veya yazıyla şifrelemek, baktığında kolayca anlayıp hatırlamak için materyal hazırlamak demektir.

Tutulan notlar; onlara geri dönmek, onları okumak, gözden geçirmek, oradaki fikirlerin üzerine düşünmekle bir anlam kazanır.

Merak;

öğrenme isteğini harekete geçirir,
odaklanmayı sağlar,
çabuk yorulmayı engeller.

EVDE ETKİN ÇALIŞMA

Evde olduğunuz zamanı çok iyi değerlendirmelisiniz. Çoğu zaman yoğun ve yorgun bir gün geçirerek eve geldiğiniz için iyi ve uygulanabilir bir programa ihtiyacınız var.

Evde yapılması gereken işler:

- Uyuma • dinlenme • beslenme • konuları tekrar etme, • soru çözme • çözemediğin sorular için araştırma yapma
- ödev yapma • fazladan sınav uygulama • önceden öngörüle-meyen durumlar

gibi pek çok başlık altında toplanabilir.

Dersler gün boyu peşinizi bırakmadı. Okul bitti ama evde derse devam çünkü hedefleriniz ve hayalleriniz var. Bunu asla unutmamalısınız.

- ✓ Eve gelince önce dinlenmelisiniz.
- ✓ Kendinize bir ders çalışma saati belirlemeli ve sürekli bunu düşünmelisiniz. Çünkü zihin neyi tekrar ederse kendini o yönde yönlendirir.
- ✓ Konu öğrenme, tekrar etme, soru çözme saatlerini birbiri arkasına yerleştirmelisiniz.
- ✓ Ders çalışırken mutlaka ara vermelisiniz. Ara vermek odaklanma gücünüzü artıracaktır.
- ✓ Her gün konu tekrarlarına zaman ayırmalısınız. Yeni bilgiyi günlük tekrar etmelisiniz. Tekrar etmek başarının anahtarıdır. Bilginin pekiştirilmesini ve uzun süreli hafızaya atılmasını sağlar. Tekrarlarınızı zihinden yapmayı öğrenmelisiniz. Bu size zaman kazandırmanın yanında kalıcı olarak öğrenmenize de katkı sağlayacaktır.
- ✓ Bilginin kalıcı olmasını sağlamak için ilişkilendirerek öğrenmeye çalışmalısınız. Ezberden kaçınmalısınız. Öğrenilen bilginin tam olarak kullanılması için beyin tarafından analizinin yapılması gerekir. Ezberci sistem bunu engeller.
- ✓ Not alma hızınızı kendinize göre belirlemelisiniz. Yavaş not alma beynin konsantre olmasını zorlaştırır, yazma hızı ile beynin çalışma hızı arasında boşluk meydana gelir. Zihin başka alanlara kayar ve konsantrasyon sorunu yaşarsınız.
- ✓ Her şeyden arındırılmış ortam, çalışma için iyi bir ortam değildir.
- ✓ Dikkatinizi belli alanlara değil, genele yaymalısınız. Dikkatinizi uyanık tutmayı unutmamalısınız.
- ✓ Sosyal hayattaki olumsuz etkenlere dikkat etmeli, mümkün olduğunca bunları ortadan kaldırmalısınız.
- ✓ Yaptığınız programa beyninizi ikna etmelisiniz.

Bilgi

+

Deneyim

+

Duygu ve Davranış

=

ÖĞRENME

Öğrenmeyi Kolaylaştıralım

BÖYLE MİSİN?

- Düzenli ortam
- Resimli dergi ve kitaplar
- Masa başında, bireysel çalışma
- Şema, grafik, harita kullanma
- Renkli kalem kullanma
- Gözlemleyerek kavrama
- Çizimleri takip etme
- Duyduğunu hatırlama

GÖRSEL

- Yazarken renkleri kullan.
- Okurken önemli yerlerin altını çiz.
- Ders dinlerken küçük kartlara not al.
- Karmaşık konuları çizime dönüştür.
- Konuyu planla ve organize et.
- Resimlerle çalış, konuları kolay kavra.
- Soru çözerken verilenleri şemala.

- Özenli, hoş, rahat konuşabilme
- Dinleyerek ve konuşarak öğrenme
- Müzik ve ses kayıtlarını dinlemeyi sevme
- Ritmik, orta hızda, tane tane konuşma
- Grup çalışmalarından zevk alma.
- Sözel ifadeleri takip etme

İŞİTSEL

- Çalışma arkadaşı bul veya grupla çalış.
- Yüksek sesle tekrar et.
- Yeni öğrendiğin bilgileri ritmik tarzda tekrarla.
(Komik, saçma ve çığgınca olması öğrenmeyi kolaylaştırır.)
- Öğrendiklerini kendine anlat
- Öğrendiklerini kendi kelimelerle ifade et.

- Az ve öz konuşma
- Sürekli hareket etme isteği
- Öğeleri kullanmayı ve deney yapmayı sevme
- Yaşadığını, gördüğünü ve dokunduğunu hatırlama
- Rahat ve sakin konuşma
- Rahatına düşkün olma.

DOKUNSAK

- Ön sıralara otur, kısa notlar al.
- Konu tekrarlarında hareket hâlinde ol.
- Yüksek sesle oku.
- Çalışırken şema, tablo, harita yap.
- Kendi istediğin yerde ve formda çalış.
- Dersi hareketli birinden dinle.

SOL BEYİN

Vücudun sağ tarafındaki organlarını yönetir.

Analistik düşünme becerisine sahiptir.

Akademik ve bilimsel konularda başarılıdır.

Matematiksel verilerle ilgilenir.

Dili iyi kullanır.

Kelime, sayı ve sembollerle ilgilenir.

Mantıksaldır.

Sebep-sonuç ilişkisini iyi kurar, sonuçlarla ilgilenir.

SAĞ BEYİN

Vücudun sol tarafındaki organları yönetir.

Görsel ve işitsel konularla ilgilenir.

Görme ve duyma yoluyla öğrenir.

Gerçek üstü hayaller kurar.

Mecaz anlamlarla ilgilenir.

Üretkendir.

Sanatsal faaliyetlere çok yatkındır.

Yapamam sendromu
Eleştirme
Yeniliğe karşı olma
Analiz etme
Algılama ve üretme
Sıralı işlem yapma
Alışkanlıklarla değerlendirme

Ses tonu ve duygular
Matematiğin merkezi
Gerçek sorun çözücü
Yenilikçi
Bütünsel kavrama
Değer yargısı eksik

BEYNİNİZİ YERİNDEN ÇIKARIN VE
ONA SALDIRIN KENDİNİ KORUYACAKTIR.

Mark Twain

ÖN SÖZ REHBERLİK

1. ÜNİTE

DOĞAL SİSTEMLER

Kavram Haritası.....	10
Kavram Sözlüğü.....	11
Biyçeşitlilik.....	13
Biyomların Özellikleri.....	17
Ekosistem ve Madde Döngüleri.....	21
Su Ekosistemleri.....	25
Üniteye Genel Bakış.....	27
Beceri Temelli Sorular.....	29
Kavramları Kullanalım.....	31
Yazılıya Girme Zamanı.....	35

2. ÜNİTE

BEŞERİ SİSTEMLER

Kavram Haritası.....	38
Kavram Sözlüğü.....	40
Ülkelerin Nüfus Politikaları.....	41
Türkiye'de Nüfus Politikaları.....	45
Şehirlerin Fonksiyonları.....	49
Türkiye'de Şehir Fonksiyonları.....	53
Türkiye'de Kırsal Yerleşme Tipleri.....	57
Doğal Koşulların Üretim, Dağıtım ve Tüketime Etkisi.....	61
Beşeri Koşulların Üretim, Dağıtım ve Tüketim Sektörlerine Etkileri.....	63
Doğal Kaynaklar ve Ekonomi İlişkisi.....	67
Türkiye'de Doğal Kaynaklar ile Ekonomi İlişkisi.....	71
Üniteye Genel Bakış.....	73
Beceri Temelli Sorular.....	75
Kavramları Kullanalım.....	77
Yazılıya Girme Zamanı.....	81
I. Ara Dönem Deneme Sınavı.....	83

5. ÜNİTE

ÇEVRE VE TOPLUM

Kavram Haritası.....	172
Çevre Sorunları ve Türleri.....	173
Maden ve Enerji Kaynaklarının Kullanımının Çevresel Etkileri.....	177
Doğal Kaynaklarının Kullanımının Çevresel Etkileri.....	181
Arazi Kullanımının Çevresel Etkileri.....	183
Küresel Çevre Sorunları.....	185

3. ÜNİTE

BEŞERİ SİSTEMLER

Kavram Haritası.....	88
Kavram Sözlüğü.....	89
Türkiye'de Uygulanan Ekonomi Politikaları.....	91
Türkiye Ekonomisinin Sektörel Dağılımı.....	93
Türkiye'de Tarım.....	95
Türkiye'de Hayvancılık.....	103
Türkiye'de Madenler.....	107
Türkiye'de Enerji Kaynakları.....	111
Türkiye'de Sanayi.....	115
Üniteye Genel Bakış.....	119
Beceri Temelli Sorular.....	121
Kavramları Kullanalım.....	123
Yazılıya Girme Zamanı.....	127
Yarı Yıl Deneme Sınavı.....	129

4. ÜNİTE

KÜRESEL ORTAM: BÖLGELER VE ÜLKELER

Kavram Haritası.....	134
Kavram Sözlüğü.....	135
İlk Kültür Merkezlerinin Ortaya Çıkışı.....	137
Kültürel Bölgelerin Oluşumu ve Dağılışı.....	139
Türk Kültürü.....	141
Anadolu'nun Kültürel Özellikleri.....	143
Küresel Ticaret.....	145
Turizm.....	147
Sanayileşme Süreci.....	149
Tarım-Ekonomi İlişkisi.....	151
Uluslar Arası Örgütler.....	153
Üniteye Genel Bakış.....	157
Beceri Temelli Sorular.....	159
Kavramları Kullanalım.....	161
Yazılıya Girme Zamanı.....	165
II. Ara Dönem Deneme Sınavı.....	167

Doğal Kaynakların Sürdürülebilir Kullanımı	
Atıklar ve Geri Dönüşüm.....	187
Üniteye Genel Bakış.....	189
Beceri Temelli Sorular.....	191
Kavramları Kullanalım.....	193
Yazılıya Girme Zamanı.....	197
Yıl Sonu Deneme Sınavı.....	199

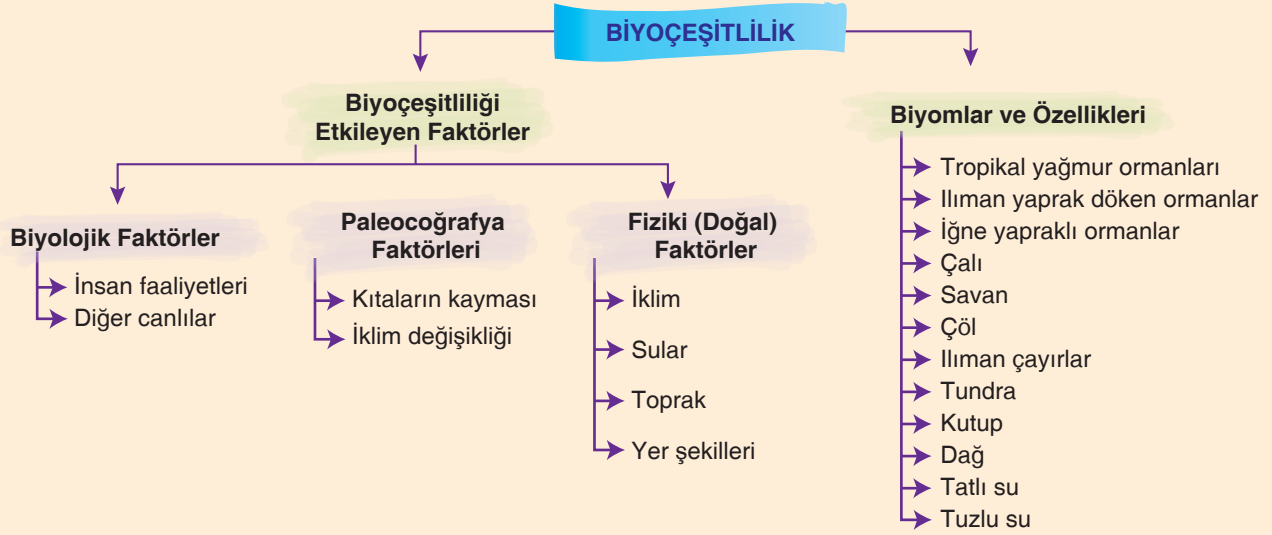
1. ÜNİTE

KAZANIMLAR

- Biyoçeşitliliğin oluşumu ve azalmasında etkili olan faktörleri açıklar.
- Ekosistemi oluşturan unsurları ayırt eder.
- Madde döngüleri ve enerji akışını ekosistemin devamlılığı açısından analiz eder.
- Su ekosisteminin unsurlarını ve işleyişini açıklar.

TEST BAŞLIKLARI

- Biyoçeşitlilik
- Biyomların Özellikleri
- Ekosistem ve Madde Döngüleri
- Su Ekosistemleri
- Üniteye Genel Bakış

EKOSİSTEMLERİN ÖZELLİKLERİ VE İŞLEYİŞLERİ

EKOSİSTEMLERİN UNSURLARI

Canlı Unsurlar

- Üretici
- Tüketici
- Ayrıştırıcı

Cansız Unsurlar

Fiziksel

- Işık
- Rüzgâr
- Yağış
- Sıcaklık
- Nem

Kimyasal

- Organik**
Su, azot, oksijen ve karbondioksit
- İnorganik**
Yağ, protejin, vitamin ve karbonhidrat

ENERJİ AKIŞI VE MADDE DÖNGÜLERİ

- Besin zinciri ve enerji akışı
- Azot döngüsü
- Karbon döngüsü
- Su döngüsü

SU EKOSİSTEMLERİ

Denizel Sular

- Okyanus
- Deniz

Karasal Sular

- Akarsu
- Göl
- Bataklık

Adaptasyon: Canlıların, çevreye uyumunu sağlayan kalıtsal özellikleri.

Aerosol: Havadaki çeşitli tozlar.

Alg: Sulak alanlarda yaşayan ve genellikle tek hücreli olan canlılar.

Ayrıştırıcılar: Ölen canlıların çürümesini ve bünyesindeki organik ve inorganik maddelerin toprağa karışmasını sağlayan organizmalar.

Azot döngüsü: Azotun doğal ortamlar arasında dolaşımıdır.

Bakteri: Tek hücreli bir canlı türü.

Besin zinciri: Canlılar arasındaki beslenme ilişkileri.

Birincil tüketiciler: Bitkilerle beslenen(otçul) canlılardır.

Biyomas: Bitkisel ve hayvansal atıkların çevrimi yoluyla enerji elde etme metodudur.

Biyocoğrafya: Canlılar coğrafyası. Canlıların birbiriyle ve doğal çevreyle etkileşimini inceleyen bilim dalı.

Biy çeşitlilik: Canlı türleri, genler, ekosistemler ve ekolojik olaylara bağlı çeşitlilik.

Biyokütle: Belirli bir alanda bulunan canlı organizmaların toplam kütlesi.

Biyom: Dünyadaki genel iklimik ve topoğrafik koşullar bakımından benzer özellikler gösteren bölgeler ile bölgelerdeki bitki ve hayvan toplulukları.

Biyosfer: Litosfer, hidrosfer ve atmosferin canlı yaşama sahaları. Canlılar küresi.

Çevre: Canlı ve cansız öğelerden oluşan yaşam ortamı.

Ekoloji: Canlıların birbirleri ve çevreleriyle olan etkileşimlerini inceleyen bilim dalı.

Ekolojik döngü: Kullanılan doğal kaynakların yine doğal yollarla yeniden kullanılabilir hale gelmesi.

Ekosfer: Biyosfer. Yeryüzünde canlıların yaşadığı alan. Hava küre, su küre ve taş kürenin birbirleriyle en çok etkileşimde bulunduğu ve bu nedenle canlıların yaşadığı ortam.

Ekosistem: Hava, su, toprak ve canlılardan oluşan ortam. Birbiriyle etkileşim içinde bulunan canlı ve cansız varlıklardan oluşan ortam.

Enerji akışı: Güneşten gelen enerjinin üretici canlılardan, tüketici ve ayrıştırıcı canlılara beslenme yoluyla aktarılması.

Endemik: Bir yöreye ait olan bitki veya hayvan türü.

Fauna: Bir ekosistemde bulunan hayvan türlerinin tümü.

Flora: Bir ekosistemde bulunan bitki türlerinin tümü.

Fotosentez: Yeşil bitkilerini, güneş enerjisi, karbondioksit, ve su kullanarak besin ve oksijen üretmesi.

Habitat: Bir organizmanın doğal ortamda yaşadığı ve çoğaldığı bölge.

İkincil tüketiciler: Otoburlarla beslenen etoburlar.

Karbon döngüsü: Karbonun; hava küre, su küre, taş küre ve canlı küre arasındaki dolaşımı.

Liken: Kayalarda ve ağaçlarda oluşan su yosunu ve mantar bileşimi.

Madde döngüsü: Canlılar için gerekli maddelerin; biyosfer, atmosfer, litosfer ve hidrosfer arasında yer değiştirmesi.

Mikroorganizma: Mikroskopla görülebilen canlılar.

Niş: Bir canlının ekosistem içindeki görevi.

Nitrat: Bir nitrojen ve üç oksijen atomundan oluşan (NO_3) bileşik. Bitkinin büyümesi için yaşamsal öneme sahip olan öğelerden biridir. Doğal ve yapay gübrenin temel maddesi.

Otobur: Bitki tüketerek yaşamını sürdüren canlı.

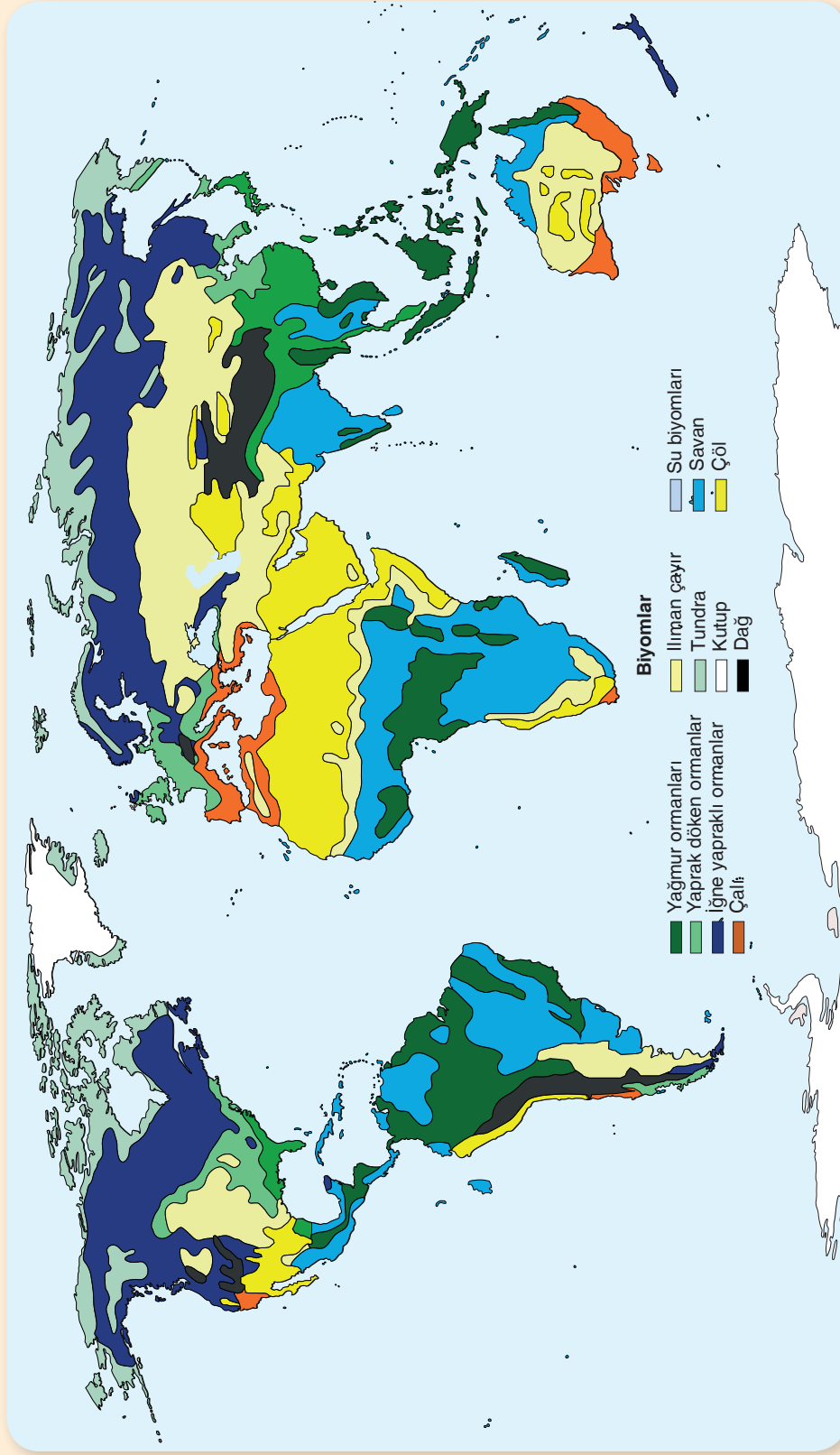
Plankton: Çok küçük boyutlu hayvansal ve bitkisel kökenli su canlıları.

Su döngüsü: Yeryüzündeki suların buharlaşarak atmosfere geçmesi, buradan yağış olarak yere düşmesi ve tekrar yer altı ve yer üstü sularına karışması.

Su ekosistemi: Tatlı ve tuzlu sulardaki canlılar ve cansız çevre ortamı.

Tür: Ortak özellikleri olan, kendi aralarında üreyebilen bireylerin tamamı.

Üreticiler: Fotosentez ya da kemosentezle besin üretebilen canlılar.

Dünya'daki Biyomların Dağılışı Haritası

1. Hidrosferde biyçeşitlilik ışığın ulaşabildiği 200 metre derinliğe kadar olan kısımda ve sığ denizlerde fazladır. 200 metreden daha derin yerlerde ise canlı türleri azdır.

Bu durum;

- I. oksijenin azalması,
- II. su basıncının artması,
- III. besin üretiminin az olması,
- IV. suyun donmuş halde olması,
- V. deniz tabanının engebeli olması

etkenlerinden hangileri ile açıklanabilir?

- A) I, II ve III B) I, III ve IV C) I, II ve V
D) II, IV ve V E) III, IV ve V

2. Biyçeşitlilik, bir bölgedeki farklı özelliklere sahip bitki ve hayvan türleri ile mikroorganizmaları ve bu canlıların birbirleriyle olan ilişkilerini ifade eder.

Buna göre dünyanın farklı bölgelerinde bitki ve hayvan türlerine bağlı biyçeşitliliğin aynı olmaması aşağıdakilerden hangisi ile açıklanamaz?

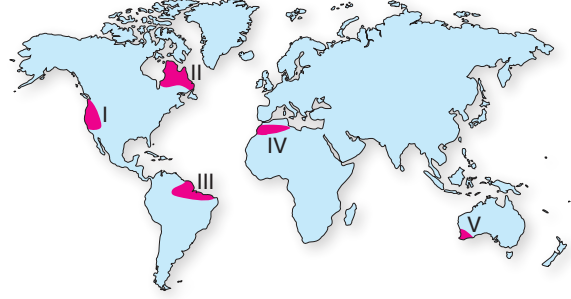
- A) İklim özellikleri
- B) Bitki örtüsü
- C) Su kaynakları
- D) Yeryüzü şekilleri
- E) Yerin çizgisel hızı

3. Ekonomik faaliyetler genel olarak doğal ortamın bozulmasına neden olmaktadır. Buna karşılık çevre üzerinde olumsuz etkisi çok az hatta ekosisteme katkı sağlayan faaliyetler de vardır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinin ekosisteme katkısı daha fazladır?

- A) İntansif tarım
- B) Deniz taşımacılığı
- C) Termik enerji üretimi
- D) Bakır cevheri üretimi
- E) Organik arıcılık faaliyetleri

4. Aşağıdaki haritada beş bölge numaralandırılarak koyu renkle gösterilmiştir.

Canlıların yeryüzüne dağılışında iklimin en önemli unsur olduğu bilindiğine göre hangi bölgede canlı türünün daha fazla olduğu söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıda bazı ekoloji terimlerinin tanımı verilmiştir.

- I. **Biyom:** Yetiştirme koşulları benzer olan bitki ve hayvan topluluklarını barındıran bölgelerdir.
- II. **Ekolojik denge:** Canlıların varlık ve gelişimlerini doğal yapılarına uygun şekilde sürdürmeleri için gerekli koşullardır.
- III. **Popülasyon:** Bir bölgede aynı türe ait bireylerin oluşturduğu canlı topluluğudur.

Bu tanımlardan hangileri doğrudur?

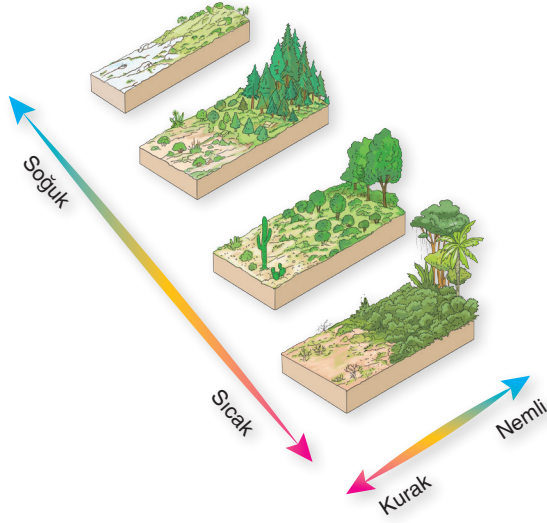
- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

6. Alan olarak dünya karalarının sadece %7'sini kaplamasına rağmen dünya üzerindeki canlı türlerinin yarısından fazlası yağmur ormanlarında yaşar.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun nedenlerinden biridir?

- A) Yer şekillerinin sade olması
- B) Yaşlı arazilerin geniş yer kaplaması
- C) Jeolojik doğal afetlerin az görülmesi
- D) Soğuk veya kurak dönem görülmemesi
- E) Kara ve denizlerin enlemlere göre dağılışı

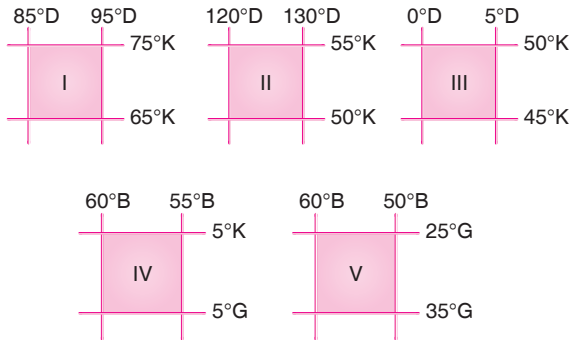
7. Aşağıdaki şekilde sıcaklık ve yağış koşullarına göre bitki bölgeleri gösterilmiştir.

Bu şekle göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sıcak ve nemli bölgelerde bitki örtüsü gürdür.
B) Sıcak ve kurak bölgelerde ağaç türleri yaygındır.
C) Kısa çayırlar soğuk ve kurak bölgelerde görülür.
D) Bazı az yağışlı bölgelerde orman örtüsü görülür.
E) Nemli bölgelerde ışık isteği daha fazla olan türler yaygındır.

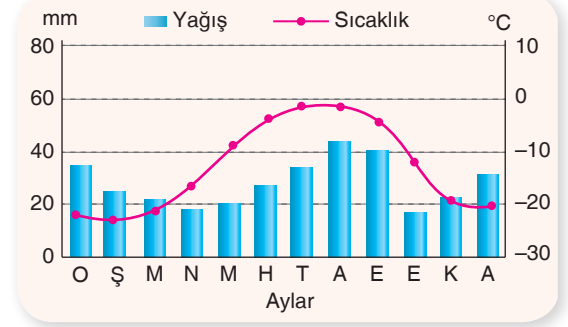
8. Aşağıda yükseltisi 100 metrenin altında olan beş karasal bölgenin mutlak konumu verilmiştir.

Buna göre hangi bölgede 1 km² alandaki canlı türlerinin daha çeşitli olması beklenir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

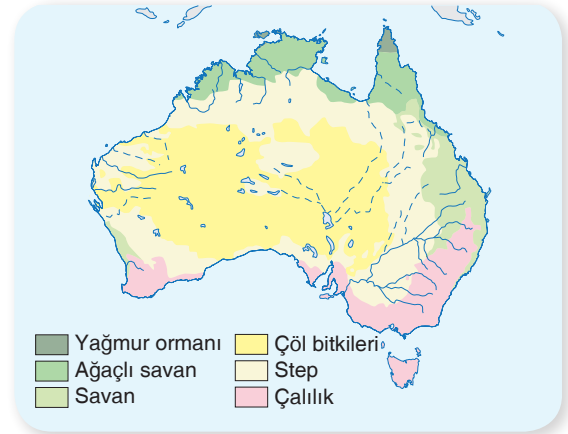
9. Aşağıdaki grafikte denize yakın bir bölgenin aylık ortalama sıcaklık ve yağış değerleri gösterilmiştir.

Yukarıdaki bilgilere göre bu bölgede canlı türlerinin az olmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi daha fazladır?

- A) Yağış rejimi
B) Yağış miktarı
C) Sıcaklık değerleri
D) Ortalama yükselti
E) Güneşlenme süresi

10. Aşağıdaki haritada Avustralya'nın biyom bölgeleri gösterilmiştir.

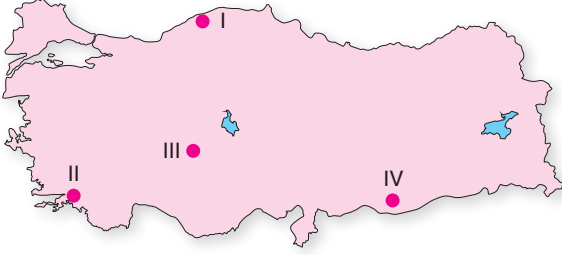

Büyük bir kısmı çöl ve step gibi kurak bölgelerle kaplı olduğu halde Avustralya'nın dünyada canlı türleri en fazla olan ülkelerden biri olması aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Yaşlı arazilerin geniş yer kaplanmasıyla
B) Ortalama yükseltisinin az olmasıyla
C) Çeşitli iklim tiplerinin görülmesiyle
D) Tropikal fırtınaların etkili olmasıyla
E) Yer şekillerinin sade olmasıyla

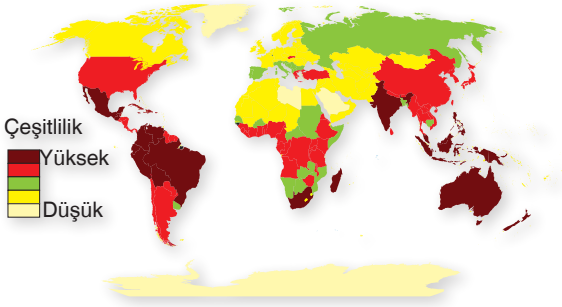
1. Arazinin düz ve iklimin kurak olduğu bölgelerde canlı türleri azdır.

Buna göre haritada gösterilen numaralı bölgelerden hangilerinde canlı türleri daha azdır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Aşağıdaki haritada ülkeler canlı türleri bakımından zenginliğine göre farklı renklerle gösterilmiştir.

Buna göre canlı türleri bakımından zengin ülkeler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Brezilya B) Libya
C) Madagaskar D) Hindistan
E) Endonezya

3. Sanayi ve teknolojinin gelişmesi insanın biyçeşitlilik üzerindeki olumsuz etkisinin artmasına neden olmuştur.

Aşağıdakilerin hangisinde insanların biyçeşitlilik üzerindeki olumsuz etkisi daha azdır?

- A) Bataklık alanların kurutulması
B) Termik santrallerde kömür tüketilmesi
C) Doğal ortamların milli park ilan edilmesi
D) Kara yolu yapımı için denizin doldurulması
E) Tarım alanı elde etmek için bitki örtüsünün tahrip edilmesi

4. Coğrafya öğretmeni Akın Bey iklimin biyçeşitlilik üzerindeki etkisine örnek vermelerini istemiş ve bazı öğrenciler şu örnekleri vermiştir:

- Naci:** Eğimin arttığı yerlerde toprak inceldiği için canlı türleri fazladır.
Erdi: Sıcak karasal bölgelerde canlı türleri soğuk karasal bölgelere göre daha çeşitlidir.
Azra: Yağışlı bölgeler kurak bölgelerden daha fazla canlı türüne ev sahipliği yapar.

Buna göre öğrencilerden hangilerinin verdiği örnekler uygundur?

- A) Yalnız Naci B) Yalnız Azra
C) Naci ve Azra D) Erdi ve Azra
E) Naci ve Erdi

5. ---- bölgeler iklimin kısa mesafelerde değişmesi ve çeşitli iklim tiplerinin görülmesine bağlı olarak zengin bitki ve hayvan türlerine sahiptir. Ayrıca böyle bölgelerde oluşan mikroklima alanlarında relik ve endemik canlılara daha çok rastlanır.

Yukarıdaki ifadede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Engebeli
B) Yağışın fazla olduğu
C) Sıcaklığın yüksek olduğu
D) Tropikal kuşaktaki sıcak ve kurak
E) Orta kuşakta okyanusa kıyı olan

6. Coğrafi koşullar nedeniyle yeryüzünde hayvan türleri bakımından zengin ve fakir bölgeler bulunur.

Yeryüzünde hayvan türlerinin dağılışında aşağıdakilerden hangisi daha az etkilidir?

- A) Bitki örtüsü B) Jeolojik yapı
C) Sıcaklık D) Yağış miktarı
E) Kara ve deniz dağılışı

7. Canlıların dağılışında jeolojik devirlerdeki eski iklim koşulları ve levha hareketleri de etkili olmuştur. Bu durumlar paleocoğrafya unsuru olarak ifade edilmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi canlı türlerinin dağılışında paleocoğrafya unsurunun etkisini gösterir?

- A) Kutuplarda canlı türlerinin az olması
 B) Güneşe bakan yamaçlarda ışık isteği fazla olan bitkilerin yaygın olması
 C) Günümüzde ılıman iklim görülen bazı yerlerde soğuk veya serin bölgelere ait türlerin görülmesi
 D) Süveyş Kanalı'nın açılması ile Akdeniz-Kızıldeniz arasında tür geçişleri olması
 E) Salyangoz popülasyonunun kireçli topraklarda fazla olması

8. Denizlerde canlı türlerinin en zengin olduğu alanlar Ekvator çevresindeki mercan bölgeleridir. Fakat kutuplara yakın yerlerde de biyoçeşitlilik açısından çok zengin deniz ekosistemleri vardır.

Buna göre kutuplara yakın yerlerde biyoçeşitliliğin fazla olduğu deniz bölgelerinin bulunması aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Oksijen bakımından zengin sular ve okyanus akıntılarıyla taşınan planktonlarla
 B) Derinliği fazla olan denizlerin bulunmasıyla
 C) Balıkçılık faaliyetlerinin yaygın olmasıyla
 D) Kıyıların iyi korunmuş olmasıyla
 E) Aktif volkanların bulunmasıyla

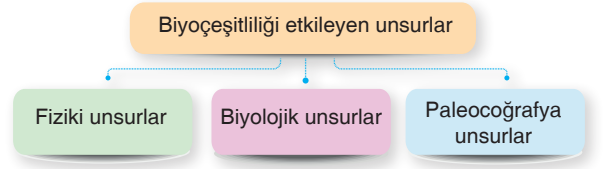
9. **Biyoçeşitlilik üzerinde biyolojik unsurların etkisine;**

- I. ormanların tahripleriyle canlı türlerinin azalması,
 II. kurak bölgelerde canlı türlerinin daha az olması,
 III. volkanik arazilerde bitkilerin daha iyi gelişmesi

durumlarından hangileri örnek verilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
 D) I ve II E) II ve III

10. Aşağıdaki şemada biyoçeşitliliği etkileyen unsurlar verilmiştir.

Bu sınıflandırmaya göre aşağıdakilerden hangisi biyolojik çeşitliliği etkileyen biyolojik unsurlar arasında yer alır?

- A) Yer şekilleri
 B) İklim özellikleri
 C) İnsan faaliyetleri
 D) Toprak özellikleri
 E) Kıtaların kayması

11. Levhaların ayrılması veya birleşmesi canlıların dağılışını etkilemektedir. Örneğin Hint Levhası'nın Avrasya Levhası'yla birleşmesi bu karalardaki canlıların etkileşimine neden olmuştur.

Bu durum biyoçeşitliliği etkileyen unsurlardan hangisi ile açıklanabilir?

- A) Bitki örtüsü
 B) Yer şekilleri
 C) İklim koşulları
 D) Paleocoğrafya
 E) Toprak özellikleri

12. Soğuk çöller bitkilerin yetişmesine uygun olmayan özellikleri nedeniyle biyolojik çeşitliliğin çok az olduğu yerlerdir.

Buna göre aşağıdaki kıtalardan hangisinde canlı türleri diğerlerinden daha azdır?

- A) Afrika B) Antarktika C) Asya
 D) Avrupa E) Avustralya

1. Aşağıdaki haritada bir biyomun dünyada görüldüğü bazı bölgeler taranarak gösterilmiştir.

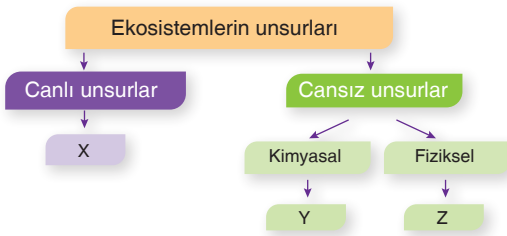
Bu biyomla ilgili,

- I. Yaz kuraklığına dayanıklı, daima yeşil kalan bodur ağaç ve çalılar görülür.
- II. Bitkiler uzun ve sert kış koşullarına uyum sağlamış türlerden oluşur.
- III. Çakal, koyun, kokarca, tavşan, keçi, kurt, tilki, puma, böcekler ve bazı kuşlar başlıca hayvan topluluklarıdır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

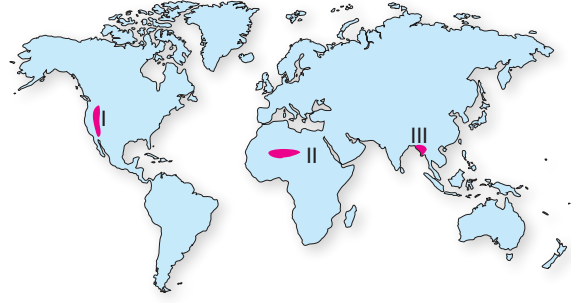
2. Ekosistemleri oluşturan temel unsurlar aşağıdaki şemada sınıflandırılmıştır.

Bu şemada X, Y ve Z yerine yazılabilecek uygun örnekler aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	X	Y	Z
A)	İnsanlar	Proteinler	Azot
B)	Bitkiler	Hayvanlar	Rüzgâr
C)	Hayvanlar	Mineraller	Işık
D)	Vitaminler	Bakteriler	Karbon
E)	Proteinler	Yağışlar	Bitkiler

3. Çöller canlı türünün az olduğu biyomlardandır.

Bu haritadaki numaralı bölgelerden hangilerinde çöl biyomu görülür?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. • Orta kuşakta yağışın belirli mevsimlerde toplandığı yarı kurak iklim bölgelerinde görülür.
• Bitki örtüsü yağışlarla yeşeren bozkır, çayır ve preri gibi ot topluluklarıdır.
• Hayvan türleri arasında lama, bizon, geyik, kanguru, ceylan, bufalo, tavşan, çakal, kuş ve bazı böcek türleri bulunur.

Bu özellikler aşağıdaki biyomlardan hangisine aittir?

- A) Ilıman yaprak döken ormanlar
B) Çalı ve bodur ağaçlar
C) Ilıman çayırlar
D) Çöl biyomu
E) Savan

5. Bir biyoma ait şu özellikler bilinmektedir:

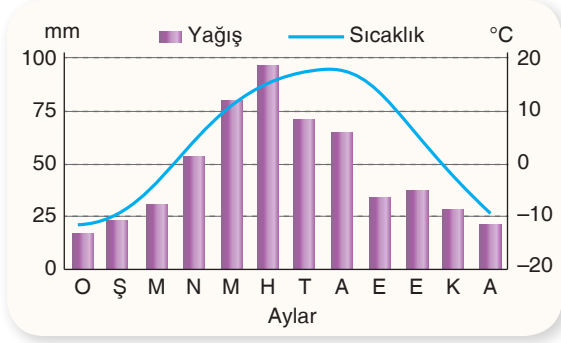
- Toprak yaklaşık sekiz ay donmuş haldedir.
- Kaya yosunu, likenler, otlar ve küçük çalılardan oluşan bitki örtüsü görülür.
- Ren geyiği, tilki, kar kuşları, misk öküzü, boz ayı, kutup ayısı, palyaço ördek, bazı kuş ve böcek türleri görülür.

Bu biyom aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Savan B) Tundra C) Kutup
D) Çalılık E) Çöl

YAYIN DENİZİ

6. Aşağıda bir bölgenin sıcaklık ve yağış grafiği verilmiştir.

Bu bölgenin bulunduğu biyomun özellikleri hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Yazları sıcak ve kuraktır.
 B) Yıllık sıcaklık farkı 20 °C'den azdır.
 C) Bitki örtüsünü geniş yapraklı ağaçlardır.
 D) Kış yağışları genelde yağmur şeklindedir.
 E) Sert soğuklara ve uzun kışlara uyum sağlamış canlılar görülür.

7. Karalarda her iklim bölgesinin kendine özgü bitki ve hayvan topluluğu vardır. Biyom olarak da tanımlanan bu bölgeler hâkim bitki örtüsüne göre adlandırılır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinde iklim tipi ile biyom eşleştirmesi doğru verilmiştir?

	İklim tipi	Biyom
A)	Akdeniz	Kaktüs
B)	Suptropikal	Orman
C)	Muson	Tayga
D)	Step	Bozkır
E)	Karasal	Savan

8. Yaklaşık 10° ile 20° enlemleri arasında yazları yağışlı, kışları kurak ve yıl boyunca sıcak iklim koşullarına bağlı olarak savan biyomu görülür.

Aşağıdakilerden hangisi savan biyomunda görülen hayvan türlerinden değildir?

- A) Sırtlan
 B) Kertenkele
 C) Yılan
 D) Zebra
 E) Ayı

9. Aşağıdaki haritada bir biyomun görüldüğü bazı bölgeler koyu renkle gösterilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu biyomun özellikleri arasında yer almaz?

- A) Günlük sıcaklık farkı fazladır.
 B) Yazları çok sıcak kışları ılıktır.
 C) Kuraklığa dayanıklı canlılar görülür.
 D) Su tutma yeteneği gelişmiş bitkiler görülür.
 E) Kurbağa, ördek, nilüfer ve yosunlar yaygındır.

10. Amazon ve Kongo Havzası ile Endonezya Adaları'nda görülen yağmur ormanları biyomu yeryüzünün en karmaşık ekosistemlerine ev sahipliği yapmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi tropikal yağmur ormanları biyomunun özelliklerinden biri değildir?

- A) Orta kuşak ülkelerinde yaygın olması
 B) Orman altı bitki örtüsünün zengin olması
 C) Bitkilerin yıl boyunca gelişme göstermesi
 D) Geniş yapraklı ve uzun ağaçlardan oluşması
 E) Dünyadaki bitki ve hayvan türlerinin yarısından fazlasını barındırması

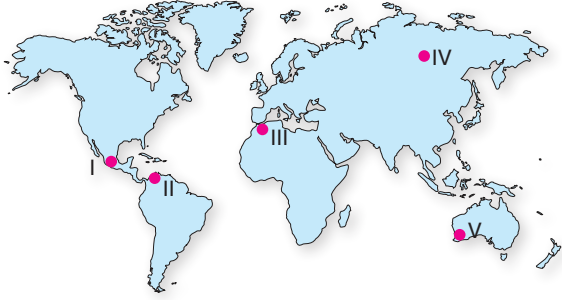
11. Biyomlar yetiştirme koşulları benzer olan bitki ve hayvan topluluklarını barındıran bölgelerdir.

Buna göre biyomlarla ilgili verilen aşağıdaki bilgilerden hangisi doğrudur?

- A) Karasal biyomlar sadece bir kıtada görülür.
 B) Komşu biyomlar birbirinden kesin hatlarla ayrılır.
 C) İklimle bağlı olarak farklı biyomlar oluşmuştur.
 D) Kurak ve soğuk bölgelerde biyom bulunmaz.
 E) Su biyomları sadece denizlerde yer alır.

1. Aşağıda bir biyomun bazı özellikleri verilmiştir.
- Kışların uzun ve soğuk, yazların ise kısa ve serin geçtiği bölgelerde görülür.
 - Çam, göknar ve ladin gibi iğne yapraklı ağaçlardan oluşan tayga ormanları yaygındır.
 - Kurt, samur, vizon, geyik, vaşak, kunduz, boz ayı, karibü, kar tavşanı ve baykuş bölgede yaşayan bazı hayvan türleridir.

Bu biyom haritada gösterilen numaralı bölgelerden hangisinde görülür?

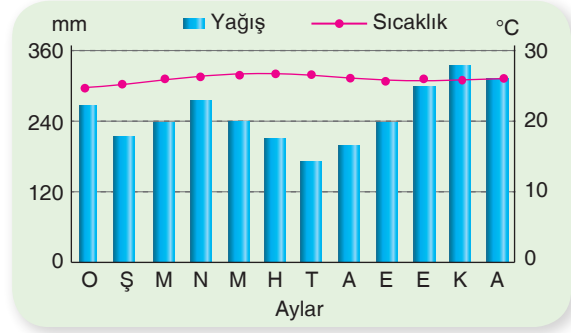
- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Aşağıda bir biyomun bazı özellikleri verilmiştir.
- Orta kuşakta kışların ılık, yazların serin geçtiği bölgelerdir.
 - Yağış miktarı fazla ve her mevsim yağışlıdır.
 - Sonbaharda yapraklarını döken ağaçlardan oluşan ormanlara sahiptir. Orman altı florası zengindir.
 - Faunasında boz ayı, sincap, sansar, geyik, çakal, tilki, kartal, karaca, köstebek, gelincik, tavşan, yılan, kuş ve bazı böcek türleri bulunur.

Bu özellikler hangi biyoma aittir?

- A) Ilıman kuşağın yaprak döken ormanları
B) Tropikal yağmur ormanları
C) Tayga ormanları
D) Çöl biyomu
E) Savan

3. Aşağıda bir merkezin sıcaklık ve yağış grafiği verilmiştir.

İklim özelliklerine göre bu merkez hangi biyomda yer almaktadır?

- A) Tropikal yağmur ormanları
B) Muson ormanları
C) Tayga ormanları
D) Ilıman çayır
E) Tundra

4. Tropikal çöl biyomu canlı türlerinin az olduğu bölgelerden biridir.

Aşağıdakilerden hangisi tropikal çöl biyomunun özellikleri arasında yer almaz?

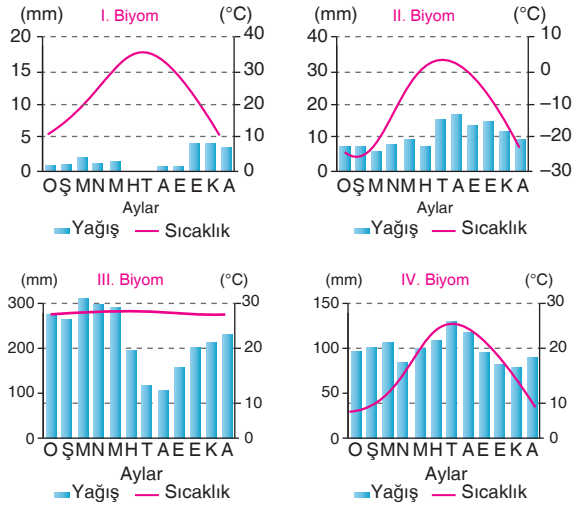
- A) Yıllık yağış miktarı 250 mm'nin altındadır.
B) Ot, çalı ve kaktüslerden oluşan, kurakçıl ve cılız bir bitki örtüsüne sahiptir.
C) Faunasında yer alan hayvanların deri altı yağ tabakası kalındır.
D) Bitkiler küçük yapraklı veya dikenlidir.
E) Deve, yılan, kertenkele, karınca, fare, tilki, akrep ve bazı böcekler görülür.

5. Aşağıdakilerden hangisi diğerlerinden farklı bir biyoma aittir?

- A) Daima yeşil kalan ve yıl boyunca gelişen geniş yapraklı ağaçlar görülür.
B) Ekvator'dan 10° enlemine ve yaklaşık 1000 metre yükseltiye kadar alanlarda görülür.
C) Orman altı bitki örtüsü oldukça zengindir.
D) Geniş gövdesinde su biriktiren, kök sistemleri gelişmiş bitkiler yaygındır.
E) Bitki ve hayvan türleri son derece zengindir.

Biyomların Özellikleri-II

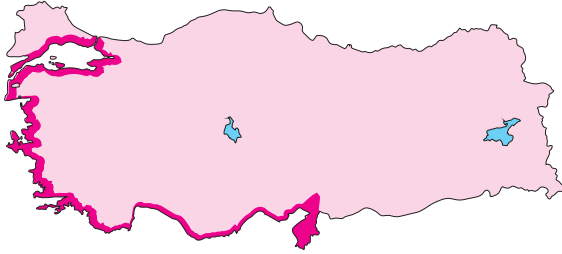
6. Aşağıda dört biyomun aylık ortalama sıcaklık ve yağış grafiği verilmiştir.

Bu biyomların hangilerinde biyolojik çeşitliliğin diğerlerinden daha fazla olması beklenir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

7. Aşağıdaki haritada bir biyomun Türkiye'deki dağılışı koyu renkle gösterilmiştir.

Bu biyom aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tayga B) Çalılık C) Tundra
D) Savan E) Çöl

8. Su biyomları tatlı ve tuzlu su biyomları olarak ikiye ayrılır.

Buna göre aşağıdaki canlılardan hangisi diğerlerinden farklı bir biyomda yer alır?

- A) Ahtapot B) Nilüfer C) Kamış
D) Sazan E) Kurbağa

9. Aşağıdaki tabloda üç farklı bölgeye ait iklim değerlerinden bazıları verilmiştir.

Bölge	Ortalama sıcaklık (°C)		Yağış	
	Temmuz	Ocak	Miktarı (mm)	Rejimi
I.	27	9	850	Kış yağışlı yaz kurak
II.	9	-40	335	Yaz yağışlı
III.	28	25	980	Yaz yağışlı kış kurak

Bu bölgelerde görülen biyomlar aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Çalılık	Savan	Tundra
B)	Çalılık	Tundra	Savan
C)	Savan	Çalılık	Tundra
D)	Savan	Tundra	Çalılık
E)	Tundra	Savan	Çalılık

10. Düşük sıcaklık şartlarının hâkim olduğu bu biyomda; iğne yapraklı ormanlar, alpin çayırlar ve bitki örtüsünden yoksun alanlar görülür. Faunası içinde dağ keçisi, Tibet öküzü, kartal, kar tavşanı, kurt ve kar parsi gibi hayvanlar bulunur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu biyomun görüldüğü yerler arasında bulunur?

- A) Viktorya ve Büyük Sahra çölleri
B) Himalaya ve Kayalık dağları
C) Doğu Avrupa ve Sibiriya
D) Akdeniz ve Kaliforniya kıyıları
E) Batı Avrupa ve Güney Asya kıyıları

11. Kutup biyomu sıcaklığın yıl boyunca 0 °C'nin altında olduğu, buzul örtüleriyle kaplı ve bitki örtüsünden yoksun olan bölgelerde görülür.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kutup biyomunda görülen hayvan türlerinden değildir?

- A) Penguen B) Tilki C) Vaşak
D) Fok E) Ayı